

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. IV. Quo loco celebrandum sit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

non fuerit, & parva mora intercesserit, v. g. minor
quàm unius horæ, si autem longior, ordietur ab
initio. Tambur. l. 2. exped. sacrif. c. 1. §. 7.

DUBIUM III.

Quo loco celebrandum sit?

Resp. Communiter non licet celebrare, nisi in
Ecclesia eaque consecrata, vel saltem benedicta,
& non violata, vel exsecrata, nec interdicta. Pa-
tet ex Trid. sess. 21.

Dixi, *communiter*: quia indecenti loco, & alia
ri portabili, (quod semper sub mortali requiritur)
cum licentia Episcopi, si adsit, vel sine ea si
absit, licet sequentibus casibus: extra quos si fiat,
esse mortale, docet Fill. Laym. & alii communiter
contra Sotum & Sa.

Primo, si sit necessitas, qualis esse censetur, si
Ecclesiæ diruta sint. 2. Si populum in solemnitate
festi templum non capit. 3. In castris pro exercitu:
sed festis tantum diebus. Fagund. c. Longi & c.
licet Pasqual apud Dian. p. 9 t. 1. R. 44 etiam in
festis censetur posse permitti Generalibus, & pri-
mariis ducibus, in suis tentoriis. 4. In portu pro
appulsu navis, non tamen in flumine, vel mari
propter periculum effusionis sanguinis, ut com-
mun docetur apud Bon. Contrarium tamen dicitur
sur jam habere praxis Lusitanorum, euntium in
Indiam, ex permissione Clementis VIII. & Pauli
ex qua licitè nunc fieri docet Fagund. Gran. de
imp

improbat *Card. de Lugo. l.c.* Limitat autē *Dia. p. 5. r. 3. R. 40.* cum *Hurtia. Mercer. Trull. &c.* si magna sit tranquillitas sine ullo tempestatis indicio, adituque præter celebrantem Sacerdos alius, qui post consecrationē firmiter teneat calicem. Cum qua cautione etiam Episcopum posse adhuc concedere facultatem in necessitate (v.g. ne magna multitudo non audiat sacrum vel moribūdus decedat sine viatico) docet *Gran. apud Dia. l.c.* cōtra *Con. & Tur.* qui soli Papæ eam reservatā volunt ut etiam *Dia. p. 9. r. 1. R. 45.* ubi adducit declarationē Cardinalium, qua jubentur Episcopi id prohibere.

Secundo: Ex dispensatione Episcopi, ob rationabilem causam, et si in *Trid. sess. 12.* id permittere prohibeatur, nisi ex justa causa, in oratoriis privatis, divino cultui destinatis, licet non benedictis. Verum etiam hanc potestatem illis tunc esse ademptam, docet *Garant. l.c. & Dia. p. 9. r. 1. R. 42.* et tamen non obstante, posse eos in aliquo casu particulari, ex justa causa permittere, ut celebretur extra Ecclesiā in altari portatili, docet idem *Dia. l.c. R. 43. ex March. Garc. Lugo. Avers. & Persio. &c.*

Tertio: Ex privilegio, quale dicuntur habere Minores, & qui cum iis participant: quod esse revocatum à *Trid. sess. 22. c. 8.* licet multi velint, negant tamen *Dia. p. 3. r. 2. R. 30. & p. 4. r. 4. R. 106. Ioannes de Salas Rodriq. &c.* Idque secundum *C. Lugo. d. 20. f. 2. n. 51.* probabiliter, & *Tamb. de exped. celebr. l. 1. c. 3. s. 3.* probabiliter vid. *Barbof. in Trid. l.c.* Item religiosi Societatis, à Gregorio XIII. ut possint tum in missionibus, cum facultate superioris, in

quovis loco decenti, tum in nominibus suis, in loco honesto, à Provinciali designato, Missas dicere, in quo idem licebit aliis.

Dixi II. *non violata*: quia in Ecclesia interius violata, nisi prius reconcilietur, non licet sub gravi peccato, ut *Lay. l. 5. t. 5. c. 5. n. 7. ex Navar. Sum. Con. &c.* nisi in necessitate, cum venia Episcopi (si is adire possit, alioqui sine ea, ut habet *C. Lugo l. c. n. 63.*) celebrare, aut mortuos sepelire.

Addit I. *Ecclesia*: quia Oratoria, etsi deputata ad cultum divinum, cum tamen benedicta non fuerint, nisi in ipsis extet altare ad facienda divina, ut *Bon. do mat. q. 4. R. ult. n. 9.* non sunt capacia violationum. Quod etiam consequenter de hospitalibus docent *Navar. Sum. &c.* sed probabiliter contrarium docent alii, cum *C. Lugo l. c.*

¶ Addo II. *interius*: quia quod sit in turri, sacristia supra tectum, vel fornicem, in crypra, sub pavimento, nisi sit sepultura, aut singulariter benedicta non violat Ecclesiam,

Addo III. *Nisi reconcilietur*: quod fieri debet ab Episcopo, vel Sacerdote ex privilegio Papæ, quale Superiores Regularium pro suis templis habere, ex Avila notat *Dian. p. 4. t. 4. R. 91.* si fuerit consecrata; (quod præsumendum est, si celebretur festum Dedicationis) si verò tantum fuerit benedicta, potest fieri reconciliatio à simplici Sacerdote, aspersione aquæ benedictæ, cum facultate Episcopi, vel sine ea secundum *Dian. p. 4. t. 4. resol. 91.* Censeri etiam reconciliatam, si sacrificium in ea peractum fuerit, docet *Tamb. l. c. §. 4. et Henric. Sa. & Dian.* esse probabile: negat autem *C. Lugo de Euch. d. 20. f. 3.*

Porrò Ecclesia, uti & cœmeterium, violantur seu polluantur sequentibus casibus, non tamen, nisi postquam res evulgata fuerit, *Lay. l. 5. t. 5. c. 5.*

I. Per factum in ea homicidium mortaliter malum, seu injuriosum, saltem immuniati Ecclesiæ, quale etiam est, quod alias justum esset per sententiam Judicis: nisi tamen reipublicæ perturbator aliter capi non possit. Non est autem tale, 1. quod fit casu, vel ab amente. 2. quod in sui defensionem 3. cujus causa data est extra Ecclesiam: quia requiritur, ut vulnus, sive causa Physica fiat intra Ecclesiam, *v. Lugo d. 20. f. 2.*

II. Per moraliter malam effusionem proprii, vel alterius sanguinis, vel seminis, causatam, vel factam in templo, licet non in templum. Unde non violat. 1. Si pauculæ guttulæ effluant; quia non est effusio. 2. Si ex percussione, vel vulnere levi, v. g. narium, in rixa puerorum, etiamsi copiosus sanguis effluat. 3. Si fiat ex sectione venæ. 4. Actus conjugalis, quando excusatur à sacrilegio. 5. Fornicatio facta ab amente. 6. Pollutio inculcata. *v. Card. de Lugo d. 20. n. 54. & 55.*

III. Per sepulturam excommunicati, non tolerati, vel infidelis, (quo hic non comprehendendi hæreticum, docet *C. Lugo l. c. n. 57.*) etiam infantis, ut ex *c. Ecclesiam, de consecratione*, docet *Prap. Quamvis*, si pueri parentes sint fideles, neget *Sai-rus, v. Bon. de Euchar. & mat. d. 4. q. 4. p. ult.*

IV. Per destructionem Ecclesiæ ex toto, vel majore parte, (quãquã eo casu dicatur potiùs exsecrari, quàm pollui) non autem, si solum tectum, vel si successivè per partes modicas destruatür &

reficiatur, neque etiam per desolationem, exercitium hæreticum, spurcitas hominum, vel animalium istic stabulorum, &c. etsi debeat & præsens habeat, ut per Episcopum, vel saltem Sacerdotem, cum aliqua cæremonia reconcilientur, & abluantur, quod in simili casu intellige de altari. *Lay. l. 5. c. 5.*

Quæres. Quid sit, & quando fiat execratio, seu execratio?

Resp. Execratio dicitur, cum res sacra perdit suam consecrationem, ita ut de novo consecrari debeat, quod fit, quando ita destruitur, ut formam & usum suum perdat. *Vnde resolves.*

I. Polluta Ecclesia, polluta etiam sunt altaria eius fixa: non tamen execrata Ecclesia, execrantur altaria: nec contra.

II. Ecclesia execratur, si parietes secundum maiorem partem destruantur, vel omnis eorum crusta, aut maior saltem pars simul auferatur. Secus autem, si una post alteram. *vid. C. Lugo. d. 20. n. 65.* non autem, si rectum corruat, quia consecratio est in parietibus *v. Laym. l. c.*

III. Altare execratur, 1. Si cum fixum est, lapis consecratus removeatur ab inferiore structura. 2. Si ita frangatur, sive fixum, sive portatile sit, ut in nulla eius integra parte, calix cum patena possit consistere. 3. Si spolieatur sepulchrum: quod tamen quidam negant, ut *Lugo Tambur. l. 1. c. 5.*

IV. Calix execratur, si notabiliter frangatur, vel ita ut fiat inutilis ad usum sacrificii, v. g. si foramen sit in fundo, licet minutissimum; vel si figura destrua-

struatur: non tamen si in tornatili pes separetur à
cupa; quia in tornatili consecratur sola cupa. *Bo-*
nos. d. 4. q. ult. p. p. ex Suar. & c. Neque exsecratur,
si pereat inauratio. Unde licet communiter ca-
lix & patena, post novam inaurationem, quoad
eam partem, qua Christi Corpus, vel Sanguinem
contingunt, denuò consecrentur; id tamen neces-
sarium non esse, docet: *Durand. Con. & alii*, con-
tra *Suar. Bon. & alios*: etsi deceat, ut abluatur
aqua benedicta. Ita *Dian. t. 1. misc. resol. 3. & Lay.*
sic item *C. Lugo. d. 20. f. 4. n. 94.*

V. Vestes sacræ exsecrantur, quando ita destru-
untur, ut perdant suum usum, ut si cinguli parte te-
non amplius cingere possis; vel si manica ab alba
separetur, etiam si postea reparetur. Non perdunt
autem, nisi attritis pars aliqua assuatur, vel cingu-
li parti, apud adhuc ad cingendum altera annexa-
tur; quia tunc accessorium sequitur principale,
C. Lugo. Tamb. de exped. sacrif. l. 1. c. 3. §. 2. Simili-
ter si stola, vel casula duplicata, facili separatione
fiant duæ, quarum utraque apta sit ad sacrificium,
non perdunt benedictionem. *Tamb. l. c.*

VI. Partes avulsæ à re consecrata, destructa
ejus forma desinunt esse sacræ, v. g. ligna & lapi-
des Ecclesiæ dirutæ, vel altaris: ob respectum ta-
men ad rem sacram, cujus sunt reliquiæ, non pos-
sunt applicari ad usus profanos, aut divendi, sive
licentia Papæ. Statuæ autem sacræ, & imagines
tēpli destructi, debent in alio collocari, & in loco
Ecclesiæ Crux erigi. Lacera etiam paramenta, aut
verustate consumpta, debent igne absumi, & non
adh. veri ad usus profanos, ut habetur in *c. Altaris*

de consecr. dis. 1. v. Suar. & Sa V. Missa & Lay. lo ca. 6. Tambur. tamen l. 1. de exped. sacrifi. c. 2. §. 3. Palao: item Dian. p. 5. t. 13. R. 76. docet probabile esse, quod non sit saltem mortale, si mutata forma ad profanos usus applicentur, v. g. calix confectus, alba dissoluta, frustula corporalis. & v. supra l. 3. t. 1. cap. 2. d. 2.

DUBIUM V.

Quae sint requisita ad Missam?

Resp. Hæc sequentia, 1. Et, quidem sub gratia privilegio, altare consecratum ab Episcopo, vel Abbate, (hunc enim altaria, calices & campanas possunt consecrare, etiam ad usum alienarum Ecclesiarum, docet Dian. p. 3. t. 1. R. 15. cum Barbof. & alii. 4. ex declaratione Card. & privilegio Innocentii III.) vel Sacerdote privilegiato, stabile vel portatile; utrunque tamen ex integro lapide, quantum ad superiorem mensam, quæ consecratur, debet esse tanta, ut possit capere calicem cum patena. Non sufficit autem hostias esse in ara consecratam, dum consecrantur, verum etiam debent (tam parvæ, quam magnæ) in eadem relinqui tempore sacrificii, & non alibi (licet supra aliud corporale) deponi, verbi grat. propter loci angustiam: quia omnes sunt unica victima, & per modum unius offeruntur. Quapropter rubicæ Missæ eas supra corporale, ante vel post calicem poni volunt, Hinc etiam minus rectè faciunt, qui consecratione facta, mox hostias minores à se conle-

cratas
lo: q
dare p
cum su
tiones
non m
magna
perfect
Lugo q
um fec
cessitas
ab om
2. M
quosd
Azer.
plex su
manur
tum, e
vans.
omnin
cessita
reddi
3. M
bened
privile
Super
sacr.
sed di
R. 57.
scand
facie
lebra